

NEURATH GROZI ZŁAMANIEM TRAKTATU WERSAŁSKIEGO NIEBEZPIECZNE WSTRZĄSY KONFERENCJI GENEWSKIEJ.

GENEWA, 12.5. Konferencja rozbrojeniowa przysłała wczoraj dwa silne wstrząsy, które poważnie zagroziły dalszemu jej istnieniu.

Jednym z tych wstrząsów, zdawna przez oczekiwania, była uchwała komisji efektywnej, drugim zaś artykuł niemieckiego ministra spraw zagranicznych von Neuratha.

SZTURMOWKI I STAHLHELM TEŻ SIŁA ZBROJNA.

Komisja efektywna na wczorajszym posiedzeniu przewodziła głosowaniem milijonu charakteru organizacyj hiltzowskich i Stahlhelmu, zaliczając je oboje do niemieckich sił zbrojnych. Za tem postanowieniem głosowało większość delegacji, przeciw tylko delegacja Niemiec i Węgier. Nieoczekiwanym dla Niemców ciosem było stanowisko delegata Włoch, który wstrzymał się od głosowania.

Po tej uchwałce delegat Francji podał wilz wiosek określania w trybach wartości bojowej tych organizacji. Według danych, które posiada delegacja francuska, stan liczebny obu organizacji wynosi 900.000 ludzi ćwiczących, co po przerechnowaniu według miernika, przyjętego przez komisję, odpowiada sił 142.000 regularnego żołnierza. Wobec ostrego protestu delegata Niemiec, który bronił się przed dyskusyjami cyfr, posiedzenie komisji zostało odroczone.

PRZYPADKI NIEMCÓW DO MURU.

Wczorajem u przewodniczącego komisji rozbrojeniowej, Hendersona, odbyła się narada nad wytworzoną sytuacją. Delegat Anglii, Eden, stwierdził całkowicie niepowodzenie swych bezpośrednich rokowań z Niemcami i zaproponował przesłanie delegacji niemieckiej do podpisu deklaracji, któraby zawierała ostatecznie sformułowanie stanowiska w kwestii konferencji w sprawie przedłożonej zawisłemu Reichstagowi na armię poborową o krótkim terminie szkolenia. Wniosek Edena został przyjęty, przy czym przewodniczący delegacji, zebrał u Hendersona, stwierdził, że o ile Niemcy deklaracji tej nie podpiszą, konferencja rozbrojeniowa będzie rozbita z ich winy.

UJAWNIECIE OBLUDY NIEMIECKIEJ

W tę niezwykle napiętą i dramatyczną atmosferę, wytworzoną wskutek przyparcia Niemców do muru, uderzył z siłą pioruna artykuł niemieckiego ministra

spraw zagranicznych von Neuratha na temat wyników konferencji rozbrojeniowej. Artykuł został ogłoszony w całej prasie niemieckiej w czwartek.

Angia nie dopuści do ponownego uzbrojenia się Niemiec.

LONDYN, 12.5. — Wczorajsze oświadczenie ministra wojny Lorda Haishama w Izbie Lordów, że wszelkie zakusy ponownego uzbrojenia się Niemców będą traktowane jako złamanie postanowień traktatu wersalskiego i wywołają sankcje, przewidywane w Traktacie Wersalskim, wywołało w całej Anglii olbrzymie wrazenie.

Poglądy Haishama, który obok Baldwina jest najwpływowszym przywódcą rządzącej partii konserwatywnej, uważane są jako poglądy całego gabinetu. W każdym razie wiadomo, że minister spraw za-

granicznych Simona solidaryzuje się całkowicie z wywodami Haishama, podobnie jak i premiera Baldwina, to oczywiście jego poglądy są zgodne z poglądami ministra wojny. To samo można powiedzieć o kanclerzu skarbu Hoville Chamberlainie. Również znaczna część nawiadomionej politycznej opinii angielskiej podziela poglądy Haishama. Dziś odchodzi się specjalnie posiedzenie gabinetu, celem omówienia sprawy kryzysu konferencji rozbrojeniowej.

Konflikt z Niemcami uważany jest w Londynie za niepożądane zjawisko i bardzo ostro jest krytykowany.

Nastroje przeciwnieckie we Francji

PARYŻ, 12.5. Opinia francuska jest coraz wyraźniej nastawiona przeciwko tragedii genewskiej. Skończyć z konferencją rozbrojeniową, skończyć jaknajprędzej — staje się naczelnym hasłem kół narodowych.

Ostatnie wystąpienia Nadolnego i Neuratha wywołały silne zaniepokojenie nawet w kręgach zbliżonych do rządu.

Wydaje się paralogicznym, że reakcja Paryża pogługuje znowu miarę sprzeciwiania stanowiska angielskiego, nie ulega bowiem kwestii, że Anglia przewodzi dziś ruchowi przeciwhiltzowskiemu.

Przyjęcie Rosenberga w Londynie było więcej niż lodowate i wiadomości waszyngtofskie opiewają, że nie

lepsze wrażenie wywołał Schacht z rozmów w Białym Domu.

Barbarzyństwo hiltzowskie — woła Churchill w artykule podanym przez „Agence Economique et Financiere” — poprostu zabrania narodom cywilizowanym komunikować się z Niemcami, a równość zbrojeń — pisze Churchill — to przypieszenie nowej wielkiej wojny. Porównywa barbarzyństwo hiltzowskie z powrotem średniowiecza — powie do słownictwa Bernsa w „Journal des Debats” — jest obrazą dla średniowiecza, które cywilizacyjnie stało wyżej, niż Niemcy narodowo — socjalistyczne. W związku z tem widoczna jest zmiana opinii francuskiej na zagadnienie rewizjonizmu.

Wystąpienie niemieckiego ministra, utrzymywane w tonie nieczytliwym, prawie że brutalnym, odsłania obłudną grę delegacji niemieckiej w Genewie i u-

jawnie, że cula jej taktyka obstrukcji i przetargów miała wyłącznie na celu przeciąganie konferencji, a bynajmniej nie znalezienie jakiejś formuły pojednawczej.

Neurath stwierdza, że ponieważ państwa silnie uzbrojone nie chcą się rozbić, Niemcy uważają się za zadowolone ze wszelkich zobowiązań traktatu, w nich i muszą przystąpić do dobroczynności w sposób, któryby gwarantował im bezpieczeństwo. W tym celu Niemcy muszą rozbudować swą armię i wyposażać ją we wszystkie te środki, które im dysponują inne państwa.

Artykuł Neuratha jest zapowiedzią jawnego złamania traktatu Wersalskiego i stwarza w sytuacji międzynarodowej zupełnie nową sytuację.

NIEZRYCZNOŚĆ DYPLOMACJI

Artykuł Neuratha nie tylko, że zaskoczył konferencję rozbrojeniową, ale wywołał niezwykłe oburzenie we wszystkich delegacjach.

Przedstawiciel Anglii miał podobno, po zapoznaniu się z treścią artykułu, oświadczyć, że to brutalne wystąpienie niemieckiego ministra bynajmniej nie poprawi sytuacji dzisiejszej Niemiec w opinii świata i nie ułatwi pracy niemieckiej delegacji na konferencji rozbrojeniowej, przeciwnie, manewr taki, charakterystyczny swą niezręcznością dla dyplomacji niemieckiej, musi wzbudzić powszechną czujność i skierować całą energię świata na tych, którzy w sposób jawny gwałt zburzają miękkość pokoju.

KIJ W MROWISKU.

BERLIN, 12.5. — Uchwała genewska w sprawie uznania niemieckich organizacji wojkowych za zdalne do używania w czasie wojny, wywołuje w prasie bardzo ostrą reakcję.

„Deutsche Zeitung” donosił swoje za tytułowe „wrażliwe wystąpienie w Genewie”.

„Tägliche Rundschau” pisze o ataku generalnym na sojuszników.

„Berliner Tageblatt” opatrnie swe doniesienie tytułem: „Dwunasta godzin w Berlinie”.

„Lokal Anzeiger” pisze, że jeżeli komisja konferencji rozbrojeniowej powoła jeszcze tego rodzaju dywagacje, na następny (za najbardziej oryginalny) stanie się jenenem, że przy pomocy tego rodzaju mełd nie da się zapieczętować pokoju w Europie.

Zaburzenia w Gdańsku GWAŁTY HITLEROWSKIE.

Gdańsk, 12.5. (Tel. wł.) Dziś popołudniu policja i hiltzowscy zajęli gmach t. zw. wolnych związków zawodowych, będących ekspozyturą socjalistów. Również uświłano owadną gdańskiemu piśmisku socjalistycznemu, ale się to hiltzowscom nie udało.

W Gdańsku panuje silne przedwyborcze napięcie.

Co powie Hitler O POLITYCE ZAGRANICZNEJ.

BERLIN, 12.5. (Tel. wł.) Niespodziewanie został zwołany Reichstag na 18 maja. Na posiedzeniu Reichstagu Hitler ma złożyć oświadczenie w sprawie polityki zagranicznej.

Pekin i Tientsin ZAJMĄ JAPONCZYCY.

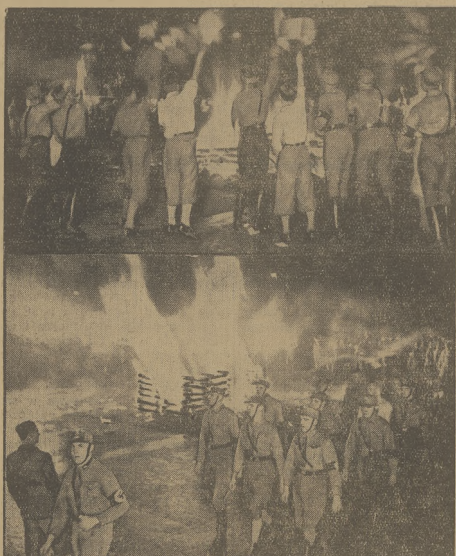
LONDYN, 12.5. Ambasador japoński w Nankinie zapowiedział ministrowi spraw zagranicznych Chin, że w najbliższych dniach, najdalej 18 należy oczekiwać zajęcia Pekinu i Tientsinu przez wojska japońskie.

Przesilenie w BB.

WARSZAWA, 12.5. (Tel. wł.) Dziś wczorajem odbyło się pierwsze posiedzenie Rady ministrów w nowym składzie. Postanowiono przedstawić p. Prezydentowi wniosek nominacyjny sekretarza generalnego Śiedleckiego na podsekretarza stanu w prezydium Rady ministrów. Sekretarzem BB. będzie major Bizek-Osiński, prezes Strzeleca.

Dolar zwyciężył ZŁOTO SPADA.

WARSZAWA, 12.5. Dzień dzisiejszy rozpoczął się zwykłym dolaru gotówkowego. W przywilejach obrotach płacono za dolary zł. 7.55.
Według międzynarodowego obliczenia wypadła on zł. 7.58 1/2.
Słaby natomiast tendencja panuje w stosunku do złota, rubel złoty spadł do zł. 4.91 i dolar złoty do zł. 9.50 1/2. Pomiędzy zwykły dolar gotówkowy, panuje nadal bardzo słaba tendencja dla papierów promiennych dolarowych.

PALENIE KSIĄZEK ŻYDOWSKICH W BERLINIE
[jak już donosiśmy, hiltzowskie w Berlinie urządziły „uroczystość” publicznego spalania 25 tysięcy książek żydowskich.]

Kpt. Skarżyński w Rio de Janeiro

Jak się odbył lot z Polski do Brazylii.

LONDYN, 12.5. Wobec zmiany warunków atmosferycznych kpt. Skarżyński wzleciał o godz. 10.45 rano według czasu środkowo-europejskiego wystartował z Casablanca do Rio de Janeiro. Lot trwał 6 godzin.

O godz. 4.45 popołudniu według czasu środkowo-europejskiego samolot kpt. Skarżyńskiego opadł się na lotnisko w Rio de Janeiro. Wyświetlenie nastąpiło wówczas popołudniu według czasu lokalnego. Zegar w Rio de Janeiro wskazywał dokładnie godz. 14.45.

Na wiadomość o starcie polskiego lotnika z Casablanca na spotkanie jego wyszły z Rio de Janeiro i brazylijscy samoloty wojskowe, które, spotkawszy go w drodze, towarzyszyły mu następnie aż do chwili lądowania w Rio de Janeiro.

Lądowanie odbyło się tak lekko i płynnie, iż wzniosły prezydentzy zachwycili słowami, zachwalając na lotnisku, które na cześć lotnika wspaniale przygotowały okazy.

Występującego z kabiny kpt. Skarżyńskiego powitał poseł Rzeczypospolitej w Rio de Janeiro Grabowski, przedstawiciel brazylijskiego miast, a wraz z nim, przywódcy brazylijskiego ministerstwa wojny, francuski atleci wojskowy, przedstawiciele miasta z prezydentem Rio de Janeiro na czele oraz niezliczone tłumy publiczności, wśród której była znaczna ilość Polaków.

Policia, która utrzymywała porządek na lotnisku, z trudem torowała drogę lotnikowi, który dotarł się do samolotu (na lotnisku, wstępujących na cześć bobyjskiego lotnika).

Kpt. Skarżyński był w doskonałej formie, nie było na nim żadnej prawie wzmianki. Po krótkich powitaniach z przedstawicielami władz brazylijskich i miasta kpt. Skarżyński w towarzyszeniu posła Rzeczypospolitej w Brazylii pojechał samolotem do poselstwa Rzeczypospolitej, gdzie zamieszkał w charakterze gościa posła Grabowskiego.

Dziennikarze, którzy na lotnisko odjeżdżali z wieloletnią lotniską, pytali się go o wrażenia z lotu i o dalsze zamiary. Kpt. Skarżyński odpowiadał, iż narazie go do dalszych swych zamiarów nie może jeszcze udzielić żadnych informacji.

PRZELOT.

RIO DE JANEIRO, 12.5. Kpt. Skarżyński, omawiając swój przelot nad Atlantykiem w obecności przedstawicieli prasy, oświadczył, że w ciągu pierwszych 8 godzin po wystartowaniu z St. Louis miał wiatr porywisty i lot odbywał się gładko na wysokości 1.530 stóp. Panowała wprawdzie gęsta mgła, lecz lotnik wolał lecieć na ślepo, wyszukując porywów wiatru. Następnie kpt. Skarżyński doznał się wkręce ulewnych deszczów, które przetrwał na kilku godzinach, wznosząc się pod koniec przez wiatry pod sztormowe. Potem warunki atmosferyczne były już pomyślne i panowała piękna pogoda. Dopiero koło wybrzeża brazylijskiej, w pobliżu przyłazki St. Rocque, kpt. Skarżyński przelecieć musiał przez lekką burzę. Wkrótce potem szczyt Natal, wobec czego przypuszczano niebezpieczeństwo, iż samolot tam lądować. Lotnik jednak postanowił lecieć dalej aż do zapokoju. Przetrwał wiatry amunicji go do adowania nieco wcześniej w Macie. W chwili lądowania kpt. Skarżyński miał jeszcze niewielki zapas benzyny.

Rozkład całego reisu kpt. Skarżyńskiego według czasu środkowo-europejskiego przedstawia się jak następuje:

Lot odlot z Warszawy dnia 27 kwietnia o godz. 8, przybycie do Londynu o g. 16.40. Dnia 30 kwietnia o godz. 15 odlot do Paryża — przybycie o godz. 22.15. Dnia 1 maja o godzinie 8.50 odlot do Casablanca — przybycie o godz. 19.30. Dnia 3 maja o godz. 7.15 odlot do Port Etienne — przybycie o godz. 19.30. Dnia 4 maja o godz. 8.15 odlot do St. Louis — przybycie o godz. 11.15. Dnia 7 maja o godz. 23 odlot do wybrzeży brazylijskich —

nazajutrz o godz. 16.15 przelot nad wybrzeżem Brazylii i o godz. 19.30 przybycie do Macie. Dnia 10 maja o godz. 7.50 odlot do Cataratas — przybycie o g. 15. Dnia 11 maja o godz. 7.45 odlot do Rio de Janeiro — przybycie o godz. 12.40.

W czasie lotu nad oceanem przeciętna zużycie aparatu wynosiła 185 km, dochodząc w niektórych miejscach do 225 km.

LUCJAN PIOTR PERZANOWSKI

Obywatel m. Sosnowca, emeryt P.K.P. Dyrekcji Warszawskiej, po krótkich latach ciężkich cierpieniach, opatrzony świętym Sakramentem, zasnął w Bogu w dniu 12 maja 1933 r. po przeżyciu lat 64.

Ekspozycja drogi na swój k. domu żałoby, Sobieskiego 10, odbędzie się w dniu 14 m. o godz. 5 popoł. do kościoła parafialnego i po odprawieniu msza na emeryta miejscowo. Dnia 15 m. o godz. 9-tej rano odbędzie się nabożeństwo żałobne za spokój jego duszy, o czym zawiadomienia poszły w nieustannym śpisu

3167

ZONA, CORKA, SYNOWIE I RODZINA.

Po zmianie na stanowisku premiera

Dlaczego nie p. Sławek?

WARSZAWA, 12.5. Po wyborze Prezydenta i po zmianie rządu zaplanowała w życiu politycznym, przynajmniej na zewnątrz, cisza i zwój. Wszystko ogranicza się do oficjalnych przyjęć, poznań, powitań, wizyt i swiat.

Dziś więc p. marsz. Świątkowski i ks. kardynał Kakowski wizytowali premiera Jędrzejewicza — obaj marszałkowie, p. Świątkowski i p. Rakiewicz złożyli wizytę nowemu ministrowi rolnictwa, który wczoraj przedstawił mi się w nowej roli.

W przemyśle Rady ministrów licząc osobistość wpisując się do wyłożonej księgi itd.

Dziś w godzinach popołudniowych lub jutro odbędzie się na inauguracyjnym posiedzeniu nowej Rady ministrów, na którym nastąpi nominacja p. Siedleckiego

na podsekretarza stanu w przeludnym Rady ministrów. Przypuszczając, że w najbliższym czasie nastąpi jakiś zmiany i przeniesienia na stanowiskach podsekretarza stanu i dyrektorów departamentów, ale natężenie żądne nazwiska nie są wymyślane.

W kołach BR nie ochłonęła jeszcze ze zdumienia, dlaczego p. Jędrzejewicz a nie p. Sławek został następcą premiera Pryzora.

W sytuacji utrzymują, że w pierwszym dniu prezydenckiej nominacji plk. Sławka było zdecydowanie, a następnie jego kłopoty klubu BR miał został p. Jędrzejewicz. O przetrzymaniu tej zmiany decyzji oczywiście nikt się nie dowi, wszystko bowiem odbyło się za kulisami.

Trzech lotników poniosło śmierć w katastrofie pod Dęblinem.

WARSZAWA, 12.5. W Dęblinie nad lotniskiem centrum wywołania oficerów lotnictwa wydarzyła się tragiczna katastrofa lotnicza. Do lotu ćwiczeniowego wystartowały z lotniska dwa samoloty Potez.

Zalógę jednego z nich stanowili: plut. pilot Stanisław Dyja i por. Roman Michałuk z 10 pułku artylerji, będący na kursie oficerów obserwatorów artylerji.

W drugim samolocie pilotowanym przez plutonowego Władysława Ustjanowicza, leciał jako obserwator podchorąży Jan Stefanik. Nad lotniskiem oba samoloty zderzyły się

i spadły na ziemię, rozstrzęsając się.

Pilot Władysław Ustjanowski zdołał wyskoczyć ze spadłochronem i urotował się. Natomiast por. Michałuk, podchor. Jan Stefanik i plut. Stanisław Dyja ponieśli śmierć na miejscu.

Do Dębina wyleciała samolotem specjalna komisja lotnicza, która ma zbadać przyczynę katastrofy.

Również na polu Mokotowskim w Warszawie miał miejsce wypadek lotniczy. Mianowicie kapral Bohdan Janiewicz, student politechniki, spadł z nieznaczną wysokością. Pilot doznał lekkich obrażeń ciała.

Zakaz manifestacji hitlerowskich w Wiedniu.

WEZWIENIE HITLEROWSKIE W AUSTRII. Dowódca Heimechryz major Fey został powołany do gabinetu Dollfusa jako minister bezpieczeństwa.

WIEDEN, 12.5. Policja wiedeńska wydała zakaz odbycia jakichkolwiek manifestacji lub zgromadzeń ze strony narodowych socjalistów z okazji przybycia do Wiednia ministrów Rządu niemieckiego.

Zezwolenie zostało jedynie zgromadzić na arenie sportowej Engelmana, jednakowoż pod warunkiem, że ministrowie niemiecy w swoich przemówieniach nie będą się zajmować sprawami wewnętrznymi i politycznymi Austrii. Poza tym z rozporządzeń policji wynika, że władze absolutnie nie zamierzają dopuścić do naruszenia zgromadzenia na lotnisku w Aspern, gdzie wyjadą goście niemieccy, oraz do żadnych owoy na ich cześć.

Sowiety sprzedają KOLEJ WSCHODNIA.

MOSKWA, 11.5. W związku z oświadczeniem Litwinów w sprawie kolei wschodniej, należy stwierdzić, że w stosunkach japońsko-sowieckich nastąpiło ponownie odroczenie. Jak słychać, sprzedaż kolei została postanowiona. Japonia zasadniczo zgłosiła się na propozycję sowiecką kupna kolei przez państwo mandżurskie. Pozytywnie jedynie do uzgodnienia kwestie ceny i sposobu spłaty. Pertraktacje co do tego trczą się jednocześnie w Tokio i w Moskwie. Protest chiński należy uważać jedynie za wykorzystanie okazji do podkreślenia przez Chiny niewygasłych w przekonaniu rządu nankińskiego spraw suwerenności w stosunku do Mandżurji.

Ataki w Londynie na wysłannika Hitlera

Wieniec Rosenberga wrzucono do Tamizy.

LONDYN, 12.5. Opinia publiczna została żywo poruszona wiadomością o wypadku związanym z politykiem Rosenberga, który jakprawo maluje nastroje, jakie panują w społeczeństwie angielskim.

Rosenberg z czytało niemiecką gruboskroniowca uczynił gest, który miał w jego pojęciu zjednać Anglię angielską, a wywołał skutki wręcz odwrotne. Tem niefortunne i nieaktowne posunięcie Rosenberga było złożenie w imieniu Hitlera wieniec przed pomnikiem Niemcom Żołnierz ze znakami swastyki na szarfach.

Dziś rano do pomnika podzielił starszy pan i wyciął nożyczkami swastykę, umieszczoną na szarfach wienca Rosenberga. W parę godzin później do pomnika podjechał samochód, z którego wysiadł jakiś mowa-

nie wyglądający jegomość. Zbliżywszy się do pomnika, porwał wieniec i wrzucił go do tamtożąd, poczem polecił szoferowi udać się w kierunku publicznego mostu i rzucić wieniec do rzeki. Po dokonaniu tego czynu sprawca skierował się do najbliższego posterunku policyjnego, gdzie został aresztowany.

Dochodzenie i rozpawa w sądzie policyjnym natychmiast przeprowadzona okazała, że sprawca zniszczenia wienca jest byłym kapitanem armji brytyjskiej, nazwiskiem Searse, liczący lat 58. Searse oświadczył, że uśmieł wieniec z całą świadomością na znak protestu przeciwko zbezczeszczeniu pomnika żołnierz angielskiego. Umieszczenie wienca z emblematami tych, którzy przyswajają stare metody niemieckie i grozą pokojowi świata jest obraza narodom angielskim.

40. Sąd policyjny skazał Searsa na 40 sędziów kary, tygodniem odszkodowania za zniszczenie cudzej własności. Wydarzenie to jest omawiane przez całą prasę i wywołuje nowe ataki na Rosenberga.

„WYNOŚĆ SIĘ STAD”.

LONDYN, 12.5. Wnawicli pozostające w związku z pobylem Rosenberga w Londynie zastrzyła jeszcze nastroje antyniemieckie. („Daily Herald” ogłasza dziś artykuł p.t. „Wynosić się stąd”, atakując Rosenberga i rząd Hitlera w słowach bardzo ostrych).

„News Chronicle”, omawiając wywiad Rosenberga udzielony prasie, surowo krytykuje zachowanie się Rosenberga. Również i dzienniki „prawicowe” jak „Daily Mail” i „Daily Express” wyrażają się obraźnie z powodu tego wywiadu.

2 dni w Warszawie za 10 zł.

pochole dla turystów

w Hotelu Royal, Chmielna 31

wraz z bezpłatnym oprowadnieniem po mieście przez specjalnego przewodnika.

Prospecty na życzenie. 3075

wołana posłowna konferencja.

Muzyka ianeczna (plyty).

same?

urzejowska 30 - 27